

Ikt. sz.: KSB/43-1/2013.

KSB-24/2013. sz. ülés
(KSB-111/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Kulturális és sajtóbizottságának**
2013. november 11-én, hétfőn, 10 óra 06 perckor
a Képviselői Irodaház I. emelet III. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a Kossuth tér fejlesztésének pillanatnyi állásáról, a további tervek bemutatása</i>	5
Wachsler Tamás (Steindl Imre programiroda) tájékoztatója	6
Kérdések, hozzászólások	10
Such György (Országgyűlés Hivatala) válaszadása	21
Wachsler Tamás (Steindl Imre programiroda) válaszadása	23
Tima Zoltán (KÖZTI Zrt.) válaszadása	23
<i>A Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről (2011. február – 2013. február) címmel benyújtott beszámoló (J/12618. szám)</i>	24
Paulik Antal (EMMI) szóbeli kiegészítése	24
Kérdések, hozzászólások	25
Paulik Antal (EMMI) válaszadása	26
Döntés általános vitára való alkalmasságról	26
<i>Egyes törvényeknek az alaptörvény ötödik módosításával összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat (T/12912. szám)</i>	26
Döntés általános vitára való alkalmasságról	27
<i>Egyebek</i>	27
Szavazás	27

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a Kossuth tér fejlesztésének pillanatnyi állásáról, a további tervek bemutatása

Meghívott előadók:

Wachsler Tamás programvezető (Steindl Imre-programiroda)

Such György főigazgató (Országgyűlés Hivatala)

Tima Zoltán építész-tervező (KÖZTI Zrt.)

2. A Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről (2011. február – 2013. február) címmel benyújtott beszámoló (J/12618. szám)
(Általános vita)

3. Egyes törvényeknek az alaptörvény ötödik módosításával összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat (T/12912. szám)
(Általános vita)

4. Egyebek
(Döntés előterjesztői képviselő állításáról a H/12814. és a H/12813. számú indítványokhoz)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **L. Simon László** (Fidesz), a bizottság elnöke
Pálffy István (KDNP), a bizottság alelnöke

Gulyás Dénes (Fidesz)
Dr. Gyimesi Endre (Fidesz)
Gyutai Csaba (Fidesz)
Lukács László (Fidesz)
Menczer Erzsébet (Fidesz)
Nagy Csaba (Fidesz)
Németh Zoltán (Fidesz)
Szabó Csaba (Fidesz)
Karvalics Ottó (KDNP)
Dr. Hiller István (MSZP)
Novák Előd (Jobbik)
Pörzse Sándor (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Gyimesi Endre (Fidesz) távozása után Gulyás Dénesnek (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Such György főigazgató (Országgyűlés Hivatala)
Wachsler Tamás programvezető (Steindl Imre programiroda)
Tima Zoltán építész-tervező (KÖZTI Zrt.)
Paulik Antal főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Dr. Gáva Krisztián közjogi jogalkotásért felelős helyettes államtitkár
(Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Nagy Zoltán, a bizottság tanácsadója

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 05 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

L. SIMON LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Mindenkit tisztelettel köszöntök a Kulturális és sajtóbizottság 2013. november 11-ei ülésén! Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes. Az előzetesen kiküldött napirendi sort képviselőtársaim megkapták. Kérdezem, hogy van-e valakinek ettől eltérő javaslata, kiegészítése. *(Nincs jelentkező.)* Nincs. Szavazzunk! Aki a napirendet elfogadja, az kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Ellene? *(Nincs jelentkező.)* Tartózkodik? *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 1 tartózkodással a napirendet elfogadta.

Kérem képviselőtársaimat – azokat is, akik nem a bizottság tagjai –, hogy az asztalnál foglaljanak helyet, amennyiben egy országgyűlési képviselő eljön az ülésre; szerintem ott a túloldalon, Wachslér úr mellett van szabad hely. *(Hegedűs Lorántnéhoz:)* Képviselő asszony, foglaljon helyet! Az országgyűlési képviselő a tárgyalóasztalnál üljön. Köszönöm.

Tájékoztató a Kossuth tér fejlesztésének pillanatnyi állásáról, a további tervek bemutatása

Az 1. napirendi pontunk: tájékoztató a Kossuth tér fejlesztésének pillanatnyi állásáról, a további tervek bemutatása.

Nagy tisztelettel köszöntöm körünkben Such György főigazgató urat az Országgyűlés Hivatala részéről, Wachslér Tamás programvezető urat a Steindl Imre programiroda részéről, Bakos Emil főigazgató-helyettes urat és Tima Zoltán építész-tervezőt a KÖZTI részéről.

Tisztelt Képviselőtársaim! Kedves Vendégeink! Azt a nagyszabású építkezést, amelyet a jelenlegi kormányzati időszakban kezdtünk meg, itt, a parlament Kulturális és sajtóbizottságában vezettük föl, itt osztották meg velünk a tervezők és a programiroda vezetője, Wachslér Tamás úr azokat az elképzeléseket, amelyek most már láthatólag a megvalósulás utolsó szakaszába jutottak, tehát hogy miképpen is fog kinézni a Kossuth tér, milyen változások lesznek tapasztalhatók az országgyűlési képviselők, a fővárosiak és az idelátogató turisták életében. Egy nagyon komoly szakmai prezentáció keretében ismertük meg a tervdokumentációkat, és a képviselők számos kérdésben mondták el a véleményüket és foglalmazták meg a kérdéseiket.

Úgy tartottam jónak, hogy most hívjuk meg őket, amikor tulajdonképpen már elég jól látható jelei vannak a beruházásnak, túl azon, hogy az országgyűlési képviselők a napi munkájukban is megérik azokat; mondjuk egy-egy ülésnapon a négyeszeri cipőpucolásról ne is beszéljünk, de azt hiszem, hogy ezek olyan kellemetlenségek, amelyeket szívesen vállalunk annak érdekében, hogy egy gyönyörű főtérral gazdagodjon a nemzet. Arra gondoltam tehát, hogy folytatva a megkezdett munkát, újra meghívjuk körünkbe az Országgyűlés Hivatalának vezetőjét, a tervezőket és a programiroda vezetőjét, hogy számoljanak be arról, hogy a korábban itt, a bizottságban ismertetett tervek megvalósításával hogyan állunk, van-e bármiféle változás az eredeti koncepcióhoz képest, mikorra fog elkészülni a Kossuth tér, és mikor és milyen formában tudja a látogatóközpontot és a mélygarázst is használatba venni a nagyközönség, valamint az Országgyűlés képviselői és dolgozói is.

Tárgyalási menetrendnek a szokásosat javaslom: nézzük meg a vendégeink prezentációját, hallgassuk meg a beszámolójukat, utána a képviselőtársaim a véleményeiket és a kérdéseiket fogalmazhatják meg, azt követően pedig viszonzásként adunk lehetőséget az előadónak. Elfogadható így ez a tárgyalási rend? *(Nincs ellenvetés.)* Láthatólag igen. Akkor ennek megfelelően haladjunk! Megadom a szót – nem tudom, ki kezdi *(Jelzésre:)* – főigazgató úrnak, és utána azt kérem, hogy majd adja át a szót annak, aki esetleg folytatja a prezentációt. Parancsoljon, főigazgató úr!

SUCH GYÖRGY főigazgató (Országgyűlés Hivatala): Jó reggelt kívánok! Köszöntöm a bizottság tagjait, illetve a megjelenteket. Úgy készültünk, hogy Wachslér Tamás, a Steindl Imre programiroda vezetője tartana egy rövid prezentációt a dolgok általános menetéről, és ha van kérdés, akkor utána azokra válaszolunk. Át is adom Tamásnak a szót.

Wachslér Tamás (Steindl Imre programiroda) tájékoztatója

WACHSLER TAMÁS programvezető (Steindl Imre programiroda): *(Előadásához projektort használ.)* Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a lehetőséget, hogy a bizottság tagjait ismételten tájékoztathatom most már részben a terveinkről, részben pedig a megvalósulás állásáról.

Röviden szeretném felidézni, hogy milyen elemekből építkezik a Steindl Imre-program. Először is: ami a leglátványosabb, és ami az önök életét leginkább befolyásolja, az a teljes körű térrekonstrukció faltól falig. Amióta a Kossuth teret megálmodták, amióta a Parlamentet megépítették, erre még sosem volt lehetőség, erre sosem került sor, úgyhogy az, hogy ezt a feladatot kaptuk, nyilván mindannyiunk életében egy olyan rendkívüli lehetőség és olyan megtiszteltetés, aminek megpróbálunk megfelelni. A szigorúan vett Kossuth téren kívül ehhez a területhez kapcsolódik az alsó rakpart Kossuth térrel szomszédos része és még a külső rakpart is, tehát az úton túl lévő... Sőt, tulajdonképpen az utat is be kellett volna jelölnöm, mert az utat is át kellett építenünk különféle közműépítési feladatok miatt. Ez tehát egy nagyjából 8 hektáros terület, ami most itt megújul.

A Parlamenttől északra épül a mélygarázs, ez a mínusz három szinten nagyjából 600 autó elhelyezésére alkalmas mélygarázs, ami az általam ismert elképzelések szerint ugyanazoknak lesz elérhető, akik a beruházás megkezdése előtt a Kossuth téren parkolhattak, tehát a ház használóinak, nyilván elsősorban a képviselőknek, a kormány tagjainak és így tovább. A mélygarázs tömbjének felső szintjét, annak körülbelül a felét teszi ki a látogatóközpont, amelynek a szükségességéről, azt gondolom, nem szükséges hosszan értekezni. Újra létrejön a parlamenti múzeum funkciója. Ez két helyen valósul meg: egyrészt a XV-ös udvarban, másrészt pedig a látogatóközpont egy részén.

A feladat részét – bizonyos szempontból a legbonyolultabb részét – képezik a Kossuth téri szobrok felállításával kapcsolatos munkák. Amikor körülbelül egy évvel ezelőtt itt beszélgettünk, akkor még nem is sejtettem, hogy ez mennyire bonyolult. Talán a legjelentősebb, mindenesetre a legbonyolultabb munka az Andrássy-szoborral kapcsolatos feladat – majd röviden szólok erről is, hogy hogyan állunk –, a Tisza-szoborkompozíció, amely a mélygarázs födémen fog állni, ami statikai szempontból egy jelentős kihívás, a Kossuth-szoborcsoport rekonstrukciója és a Rákóczi-szobor restaurálása. Amiről nem szólok itt, az a téren volt szobroknak a helyzete, illetve még egy szobor van, ami a téren marad, ez pedig a József Attila-szobor, amelynek a helye most már ki van alakítva, és nemsokára el fogja foglalni a végleges helyét.

A feladat menetközben kibővült a KIM-épület – régi, eredeti nevén a Wellisch-bérpalota – részleges rekonstrukciójával. Az épület visszkapja eredeti tetőidomát, a homlokzata kerül rendbehozatalra – fogalmazzunk így –, és a nyílászárók cseréje még a feladat része. Azért tettem zárójelbe, mert ez még előttünk áll, de a kormány határozata szerint ez is a feladatunk részét fogja képezni, amiről majd később szólok, ez a MTESZ-székház – úgy szokták mondani –, tehát a metróállomás fölötti épület. Nagyon sokan úgy gondolják, úgy gondoljuk, hogy ennek az épületnek a homlokzata méltatlan a Kossuth térhez, és az épület állapota is mindenképpen szükségessé teszi az átépítést, megújítását.

Röviden szeretnék szólni arról, hogy milyen nehézségekkel kellett szembenéznünk menetközben. Az egyik – az elnök úr is tett rá utalást –, hogy szeretném itt is megköszönni a beruházás lebonyolítói nevében azt a türelmet, amit az országgyűlési képviselők meg a ház használói részéről tapasztaltunk. Igyekszünk ezzel nem visszaélni, de nagyon nehéz egy

beruházást úgy lebonyolítani, hogy eközben az Országház gyakorlatilag zavartalanul működik, mármint úgy értem, hogy minden funkciója tovább működik. Ez mindenképpen egy olyan nehézség, amivel a kivitelezőnek meg nekünk is naponta szembe kell nézni, mindezt úgy, hogy eközben a turistaforgalmat sem kellett korlátozni, tehát gyakorlatilag ugyanannyi turista látogatja most a házat, mint a beruházás megkezdése előtt.

A másik, amit tudtunk előre, bár nem tudtuk a mértékét, hogy a téren elképesztően bonyolult a közműhelyzet, tehát olyan mennyiségű közmű van, ami párját ritkítja, és menet közben is kerültek elő olyan közművek, amikre nem voltunk felkészülve; ezek közül némelyik egészen komoly volt. Ez a cső például, ami ezen a képen látszik – nem tudom, mennyire lehet látni itt a kivetítőn – a régi galériás kútnak egy olyan felhagyott ága, amiről nem tudtunk, és ami a résfalazásnál komoly problémákat okozott. Szeretném jelezni, hogy a szerződésünk értelmében minden ilyen probléma a kivitelező kockázata, tehát nekik okozott problémákat, nekünk csak fejfájást.

A másik, hogy a beruházás megkezdése előtt felszólítottuk az összes közműszolgáltatót, akinek a téren bármilyen közműve van, hogy úgy álljanak hozzá a dologhoz, hogy ha megépül a Kossuth tér, akkor legalább tíz évig senkinek nem lesz lehetősége, hogy a közműveivel bármiféle munkálatokat kezdjen, ezért ha bárkinek bármilyen terve van a közművek modernizálására, akkor azt most csinálja meg. Éltek is ezzel a lehetőséggel, tehát a mi munkánkkal párhuzamosan külön beruházásban gyakorlatilag mindegyik közműszolgáltató a saját közműveit felújította vagy felújítja; van, ami még most is tart. Ezek közül a legjelentősebb egy 1200 milliméteres nagynyomású, úgynevezett Sentab típusú anyagból, illetve előfeszített betonból készült víznyomócső. Ezt önök ismerik, mert a fővárosban többször történt a közelmúltban is olyan katasztrófa – legutóbb például a Gellért téren –, amikor egy ilyen cső gyakorlatilag felrobbant menet közben a víznyomástól, és óriási területeket öntött el. Egy ekkora cső, mint ami a Kossuth téren ment keresztül, még nem járt így, de szeretném önöket tájékoztatni, hogy már nem is fog a Kossuth téren, mert a csövet kicseréltük egy sokkal modernebb anyagú csőre, és az alsó rakparton építettük meg, tehát ez a kockázat most már nem áll fenn. A beruházás során jelentős feladat volt számunkra az ezzel való együttműködés.

Különbéféle műtárgyak voltak, vannak a téren, a föld alatt, amikkel valamit kezdeni kellett. Ez az úgynevezett Wein kút, ami a mélygarázs helyén volt, egy régi víznyerő hely, amit a Vízművek már sok évvel ezelőtt feladott, mert a víz szennyezett volt, de ettől még valamit kezdeni kellett vele, el kellett bontani ezt az épületet. Ez egy külön nehézség volt. Az alsó rakparton a burkolat cseréje során az derült ki egyrészt, hogy az eredeti burkolatszint majdnem két lépcsőfoknyival alacsonyabban van, amiből következik az, hogy a ház falánál két lépcsőfok magasságban az eddigi burkolat takarta a falat. Ebből egy pluszfeladat származik, hogy majd le kell tisztogatnunk a falat ott, ahol kikerült a föld alól, és származott belőle egy örömteli előny is, mégpedig az, hogy kiderült, hogy elődeink ezt a kockakőburkolatot két rétegben rakták le, mert valamikor ezt egyszerűbbnek gondolták, mint cserélni a burkolatot. Ezeket a köveket mi, hogy úgy mondjam, kitermeltük az első rakpartra, és újra felhasználtuk, felhasználva most ez van újra lerakva az alsó rakparton. Általában is törekedtünk arra, hogy ha lehet, akkor minden előkerülő anyagot újra felhasználjunk a téren belül.

Részben el kellett bontani azt a közműalagutat, ami a Balassi Bálint utcához hozta be a ház fűtését biztosító vezetékeket és az egyéb közműveket a Parlamentbe. Ennek az új nyomvonala a mélygarázson belül lesz, a két vége természetesen megmarad. Volt egy különös öröm, ami ugyanakkor problémákat, nehézségeket is okozott. Nyilván ismerik ezt a két szellőzőalagutat, amelynek a Parlamenthez közeledő végénél van ez a két légbeömlőnyílás. Ezek az alagutak megvoltak jóval kijebb, nagyjából a Kossuth-szoborig és a Rákóczi-szoborig. Az eredeti tervekben is szerepelt, hogy ezeket felhasználjuk, de munka közben

kiderült, hogy az alagutak végén volt szökőkutak aléptítményei nagyszerű állapotban megmaradtak. Nyilván nem lehetett úgy csinálni, mintha ezt nem találtuk volna meg, tehát át kellett tervezetni menetközben. Ezeknek a föld alatti létesítményeknek a funkciója nem változik, de a rendelkezésre álló tér jelentősen kibővül: az északon lévő alagút, amely a Kossuth-szoborhoz vezet, kőtárként, a déli alagút pedig '56-os emlékhelyként fog funkcionálni.

Külön probléma volt az évezred árvize, ami miatt el is kellett árasztani a munkagödört. Ez a lehető legrosszabbkor jött a mi szempontunkból, emiatt jó néhány napot veszítettünk a rendelkezésre álló időből. Óvatosan tájékoztatom önöket, hogy úgy tűnik, hogy a kivitelező be tudta hozni ezt a késedelmet. Majd akkor látjuk, hogy tényleg behozta-e, amikor a végéhez érünk, de most úgy tűnik, az ütemtervet figyelve, hogy ezt az idővesztést sikerült behozni, és egyébként műszaki probléma az árvízből nem származott.

Minden munkálat úgy zajlik a téren, hogy tűzszerészek haladnak a földmunkát végző emberek előtt, és számos ponton találtak is kisebb-nagyobb, fel nem robbant lőszerket; a legnagyobb egy egymázsás bomba volt, ami a ház északi végénél került elő, ami miatt a házat is részben ki kellett üríteni. Voltak másfajta maradványok is. Több emberi maradványt – valószínűleg katona emberi maradványait – találtunk a földben; amennyire én most emlékszem, kilenc ilyen maradvány került elő. Ezekkel kapcsolatban természetesen úgy jártunk el, ahogy ilyenkor el kell járni: a hadisírgondozó szerveket vontuk be, és ők távolították el ezeket a maradványokat a Kossuth térről, az ezzel kapcsolatos szabályok maximális figyelembevételével.

Ahogy mondtam, a feladat kibővült a KIM-épület rekonstrukciójával. Ezen a rajzon lehet látni, hogy milyen volt az eredeti tetőidom. A háború után, háborús sérülés miatt kapta azt a tetejét, ami eddig volt, és ha önök ránéznek az épületre, akkor láthatják, hogy már elkezdődött a rekonstrukció. A határidőknél majd erről is beszélek.

Végül, ami még előttünk lévő feladat, az a MTESZ-székház problémája. Nagyon bonyolult tulajdonosi struktúrája van, ráadásul az összes létező tulajdonos egymást keresztbekasul pereli is ezzel az épülettel kapcsolatban, ezért nem sikerült még elkezdeni a beruházást. A kisajátítási törvény lehetővé teszi az épület kisajátítását az Országgyűlés számára, és én azt gondolom, hogy ez az út, amit majd követni kell. Ahogy jeleztem, itt a homlokzat cseréjére kerül sor, illetve ha elkezdünk foglalkozni az épülettel, akkor ki fog derülni, hogy milyen állapotban van, hogy milyen további rekonstrukciót tesz szükségessé. Van még egy ezzel kapcsolatos nehézség, ez pedig az, hogy a metrókijárat ott van. Ez egy jelentős műszaki nehézség, aminek természetesen jogi következményei is vannak, tehát megállapodásra van szükség a BKV-val.

A szobrokról. A tér talán legszebb szobra volt az Andrássy-szoborkompozíció, amit '45 után elbontottak, és mivel semmi sem maradt meg belőle, újra létre kell hozni, gyakorlatilag nulláról, csak néhány régi fénykép alapján újra kell mintázni ezt a szobrot, ami történik is. Ez a kép, amit itt látnak, az életnagyságú gipszmodellje a lovasszobornak, a főalaknak, ez a ló volt a modell, és a háttérben már látható a készülő agyagminta. Gyakorlatilag ez is elkészült, és ha a szoborbizottság jóváhagyja, akkor a napokban elkezdődik ennek a szobornak az öntése is. Egy pályázat eredményeként kerültek kiválasztásra azok a művészek – Polgár Botond, Engler András és Meszlényi János –, akik ezt az elképesztő feladatot végzik. A posztament a Reneszánsz Zrt. készíti, és ennek a munkának a határideje 2014. május vége. Erre az időpontra a posztament és a főalak lesz kész, a két oldalsó dombormű – domborműnek szokták mondani, de én szívesebben hívom szoborcsoporthoz, mert ez 31 életnagyságú szobrot jelent – további másfél év, tehát 2015 végére készül el.

A ház másik végén, tehát a Fehér házhoz közelebb eső végén lesz a Tisza-szoborkompozíció. Itt ugyancsak a gipszmodell látszik, illetve az előtérben a nagy modell, a

nagy agyagszobornak a részlete. Ezt egy Elek Imre nevű fiatal művész készíti. Ez a szoborkompozíció még további két szoborcsoporttal egészül ki. Az egyik a Búcsúzó katonaszoborcsoport: ez megvan, ezzel nincsen semmi gond, restaurálni kell, de egyébként hozzáférhető. Ennek a restaurálására vonatkozó közbeszerzési kiírást rövidesen közzé tesszük. Azt gondolom, hogy ez gond nélkül el fog készülni májusra.

Bonyolultabb a Magvető-szoborcsoportnak a helyzete, amely az esztergomi önkormányzat tulajdonában van, és itt elég nehezen tudunk megállapodásra jutni. Még nem adtam fel az optimizmusomat, azt gondolom, hogy előbb-utóbb valamilyen megállapodást fogunk kötni az esztergomi önkormányzattal, és akkor ezt a szoborcsoportot is restauráltatni fogjuk. A posztamenst itt is a Reneszánsz készíti, és a határidő ugyancsak 2014. május vége.

A harmadik nagy szoborcsoport a Horvay-féle szoborkompozíció, a Kossuth-szoborcsoport, amit pontosabban a Batthyány-kormány tagjait ábrázoló szoborkompozíciónak lehetne nevezni. Ennek az eredetije megvan, Dombóváron áll, és a dombóvári önkormányzattal sikerült is megállapodásra jutnunk, amit nyilván könnyített az is, hogy ezek a szobrok olyan állapotban vannak, hogy nem lehetett komolyan megfontolni azt a lehetőséget, hogy a Kossuth térre viaszszállítsuk, úgyhogy itt is másolat készül. Ezt a Reneszánsz Zrt. készíti, és a határidő úgy néz ki, hogy a főalakot, tehát a Kossuth Lajost ábrázoló szobrot 2014. március 14-ére vállalta a kivitelező, így tehát a tér avatásának pillanatában is lesz Kossuth-szobor a Kossuth téren, a többi szobor pedig – beleértve a hátsó domborművet, az úgynevezett vonuló szoborcsoportot – 2014 nyarán el fog készülni.

A Rákóczi-szobor egy egyszerű történet volt ezekhez képest, ez csak restaurálásra került, illetve a posztamenst el kellett bontani, és újra fel kellett építeni. Láthatják a téren, hogy a posztamens betonmagja már kész van. Éppen a hét végén kaptam e-mailt a kivitelezőtől, aki készre jelentette a restaurálást, tehát ha jóváhagyjuk a restaurálást, akkor elindul a szobor visszaépítése, azaz rövid időn belül, néhány héten belül, egy-két hónapon belül a Rákóczi-szobor régi fényében újra a Kossuth téren lesz. Az összes háborús és '56-os sérülést, amiket annak idején csak úgy kifoltoztak, most szépen rendbe hozzák, és a szobor olyan lesz, mint új korában. Itt egy gyárcsarnokban zajlik a főalaknak, a szobornak a restaurálása.

Megoldásra váró problémák. Ahogy jeleztem, az egyik a MTESZ-székház tulajdonjogának megszerzése, a másik probléma a díszvilágítás problémája. Az Országház díszvilágítása egy viszonylag egyszerű kérdés: az Országgyűlés Hivatalának vagyonkezelésében álló telken készülnek azok a világítótestek, amelyek az Országházat világítják. Ez egy külön beruházás, de ezzel probléma nincsen, probléma azzal van, hogy a téren van még másik három épület, amelynek díszvilágítást kell kapnia: az egyik a Kúria épülete, a másik a Vidékfejlesztési Minisztérium, a harmadik pedig a Wellish-palota, tehát a KIM-épület. Ez elég bonyolult, lévén, hogy ha valamennyi épületre külön írnak ki egy tendert, akkor azt egyrészt nem lehet előre tervezni, hogy mennyi ideig fog tartani. Erre is vonatkozik viszont az, amit a közművek kapcsán mondtam, hogy nagyon nem szeretnénk, vagy nem szeretnénk volna azt, ha a megépült Kossuth téren kezdenének el utóbb ázni azért, hogy valamiféle vezetékeket elhelyezzenek a díszvilágításban, úgyhogy elébe mentünk a dolognak annyiból, hogy a vezetékeknek előkészítettük a föld alatti fogadó létesítményeit, de magát a díszvilágítást még meg kell csinálni, és ez nem az Országgyűlés Hivatalának a beruházása.

Minden beruházásnál úgy van, hogy amikor valami megújul, megszépül, akkor mindig keletkezik egy konfliktus a szomszédos épületekkel, mármint a szónak abban az értelmében konfliktus, hogy minden, ami nem újul meg, az még inkább kiabál, hogy milyen rossz állapotban van. Ha önök ezzel a szemmel körbesétálnak a Kossuth téren, akkor fogják látni, hogy milyen szomorú állapotban vannak az épületek, és nemcsak az állami tulajdonú épületekről beszélek. Valamennyit ebből meg fogunk oldani, gyakorlatilag azokat a

műtárgyakat, amelyek belógnak a Kossuth térre, de arra nyilván nem kerülhet sor, legalábbis az Országgyűlés Hivatala beruházásában, hogy magántulajdonban lévő házak földszintjét restaurálják, csak azért, mert szomszédosak a Kossuth térrel. Jelzem tehát, hogy amikor elkészül, akkor azért lesznek ilyen vizuális konfliktusok.

Hogy állunk? Arról tájékoztatom önöket, hogy a beruházás az ütemterv szerint halad nagyjában-egészében, tehát van, ahol előrébb járnak, van, ahol kicsit lemaradásban, de összességében ütemterv szerint. A térburkolat nagyjából félig elkészült; nagyon jól jött nekünk az eddig tartó jó idő, ami megkönnyítette ezt a munkát. A növényzet ültetése folyamatban van, és rövidesen a faültetés is megkezdődik. A szerkezetépítés a legvégénél tart, a mélygarázs és látogatóközponton belül már megkezdődtek a különféle szakipari munkák. A XV-ös udvar, tehát a parlamenti múzeum lefedése elkezdődött, az alsó rakpart burkolása gyakorlatilag véget ért, és ahogy jeleztem, zajlik a KIM-épület restaurálása. Ott külön problémát okoz, hogy a kivitelező úgy végzi a homlokzati rekonstrukciót és a nyílászárók cseréjét, hogy közben a minisztérium nem költözik ki a házból, tehát mindig négy-öt irodát felszabadítanak, ott kicserélik az ablakot, majd utána oda visszaköltöznek, szóval ez elég bonyolult kihívás. Köszönöm szépen, ennyit szerettem volna előljáróban elmondani, és ha kérdéseik vannak, akkor állunk rendelkezésükre.

ELNÖK: Köszönöm szépen programvezető úrnak a beszámolóját. Megkérdezem, hogy az építész-tervező kívánja-e kiegészíteni az elhangzottakat.

TIMA ZOLTÁN (KÖZTI Zrt.): Köszönöm szépen. Azt gondolom, hogy ez jól van így, hogy amikor tervek voltak, akkor azokról zömmel én beszéltem, és most, hogy a munka halad, értelemszerűen a lebonyolítást irányító Steindl Imre programiroda az, aki a kérdésekben elsősorban illetékes. Ez persze nem jelenti azt, hogy nem vagyunk nap mint nap jelen a kivitelezési helyszínen, elég intenzív munka folyik még most is, azt kell mondanom, hogy szerencsére jó egyetértésben a kivitelezővel és a megrendelővel. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Köszönöm szépen a beszámolót; számomra igen megnyugtató és meggyőző volt.

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy ki kíván hozzászólni, kérdezni. Gyutai képviselőtársamnak adom meg a szót.

Kérdések, hozzászólások

GYUTAI CSABA (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Jó látni, hogy impozáns munka folyik, és nagyon szép, igényes kőhasználat, igényes anyaghasználat történik a munkálatok folyamán. Egyetlenegy dologra szeretném felhívni a figyelmet. Előrebocsátom, hogy nem vagyok kertész, csak a saját városomban, Zalaegerszegen hasonló zöld cserjékkel ültettük be a belvárost, amelyek között van olyan vörös színű és tüskés – nem tudom, mi a neve –, ami egy mérgező cserje, és annak a karbantartása meglehetősen nehézkes. Amilyen igényes anyaghasználat és szép munka folyik, én arra biztatnám önöket, hogy a kertészeti munkákban is egynyári, virágzó növényeket, rózsákat ültessenek, hogy ott is ugyanez az igényesség legyen; egyébként gratulálok. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Novák képviselő úr!

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Szabad átadnom a szót? El kell mennie képviselőtársamnak. Megengedi, elnök úr, hogy Hegedűs Lorántné szóljon? Én ráérek később. Egyszerre jelentkeztünk.

ELNÖK: Megengedek mindent képviselő úrnak. Képviselőtársaimat kérdezem, hogy hozzájárulnak-e ahhoz, hogy Hegedűs Lorántné képviselő asszony – aki nem tagja a bizottságnak –, kérdést tegyen föl, vagy hozzászóljon. Aki a bizottság részéről ehhez hozzájárul, az kérem, kézfeltartással jelezze! (Szavazás.) Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangú szavazattal támogatta, hogy képviselő asszony hozzászóljon. Parancsoljon, képviselő asszony.

HEGEDŰS LORÁNTNÉ országgyűlési képviselő (Jobbik): Köszönöm, elnök úr, és köszönöm a bizottság tagjainak is a lehetőséget. Csak nagyon röviden szeretném az önök idejét rabolni. Két dolgot szeretnék mondani alapvetően: a munka ütemezésével kapcsolatban lennének kérdéseim, illetve véleményem. Tudom, hogy az nyilvánvalóan időcsúszást jelentett volna, és egy kicsit tovább nehezítette volna a kivitelezési munkákat, ha ezen a nyolchektáros területen nem egyszerre kezdődik meg mindenhol, minden ponton a kivitelezés. Tudom, hogy bevezetésként voltak külön közműcserék – lásd a Kossuth tér déli oldalán lévő csatorna cseréje –, de egyebekben utána a teljes Kossuth tér felvonulási területté változott. Talán a tér használata szempontjából szerencsésebb lett volna mégis egy ilyen ütemezett megoldást választani.

Ezzel összefüggésben azért hadd tegyem hozzá, hogy a tér használói nyilván türelemmel viselik az átalakítás során a nehézségeket – annak ellenére, hogy gyakorlatilag nap mint nap változik a nyomvonal, amin a gyalogosok haladhatnak –, de ennek kapcsán aztán azt kellett tapasztalnunk, hogy nagyon sokszor vannak balesetveszélyes szituációk, földből kiálló betonvasaktól elkezdve mindenféle otthagyt munkaszerszámok és anyagok, illetve sajnos meglehetősen szemetes a munkaterület. Nyilvánvalóan a turisták, a gyalogosok is hozzáteszik ehhez a magukét, de én azt gondolom, hogy egy kivitelezés során erre is nagyon fontos odafigyelni.

Még egy dolog, hogy itt a szobrok kapcsán nagyon sok mindenről hallottunk. Tudom, hogy a koncepció szerint a világháború előtti arculat visszaállítása az elképzelés, de ezzel együtt nem mondhatjuk, hogy nem történt meg az elmúlt 70 év, aminek nagyon súlyos következményei voltak a magyar történelemre nézve. Voltak itt olyan szobrok is, aminek a sorsáról most nem volt szó, olyan emlékművek, amiről nem volt szó, ugyanakkor pedig az az alagút csak úgy megemlítésre került, hogy majd az lesz kialakítva az '56-os emlékhelynek, akkor, amikor a térszínen álló szobrokról részletes beszámolót kapunk. Szt gondolom, hogy a társadalom vagy a közvélemény egyébként joggal várja el azt, hogy legalább erről a tervezett '56-os emlékhelyről is több információt kaphasson, még akkor is, ha ez nem a tér látványának lesz – nagyon sajnálatos módon egyébként – a része. Tehát ha önök időközben találtak olyan elemeket, amelyeket megőrzésre méltónak ítélték, illetve még bevontak a kivitelezés során valamit új látványelemként, ha jól értettem, és újratervezésre is sor került elemeiben, akkor én azt gondolom, hogy talán ezt a koncepciót legalább részben felül lehetne írni, és igen, a térszínen is lehetne valamifajta olyan szobrot vagy emlékművet kialakítani, ami az '56-os eseményekre utal. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Látom, hogy többen jelentkeznek. Pálffy képviselő úrnak adom meg a szót.

PÁLFFY ISTVÁN (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselőtársaim, Főigazgató Úr, Programvezető Úr és Tima Zoltán Építész Tervező! Köszöntöm önöket én is, és hadd fejezzem ki elsőként egy egykori építész és kivitelező főépítésvezető elismerését a munkálatokat végző programvezetőnek, a kivitelező vállalatoknak és mindenkinek, aki ebben részt vesz, a legutolsó munkásig is.

Két dolgot tartok fontosnak megjegyezni, kapcsolódva a Hegedűs Lorántné képviselő asszony által mondottakhoz, és nem csökkentve azok jelentőségét. Valóban fontos, hogy egy építési munkaterületen a biztonsági és különböző építési rendszabályoknak megfelelő munkavégzés folyjék, és ha valóban, úgy van – nem azért, hogy ellenőriztem volna, vagy hogy kétségbe vonnám az állítását –, ha olyan körülmények adódnak, amelyek veszélyeztetik a vagyon- és életbiztonságot, azt valóban kérem, hogy orvosolják. *(Hegedűs Lorántné távozik az ülésteremből.)* Ehhez kapcsolódik viszont az, és innen jönnek a megjegyzéseim, hogy kérném szépen, hogy biztosítsák, hogy a képviselői és a turista, illetve a látogatói bejutás teljesen azonos körülmények között valósulhasson meg, ugyanis semmi okát nem látom annak, hogy a képviselőknek gumiszőnyeg biztosítsa az egyébként is nehéz tisztasági körülményeket. Ezeket úgyse fogjuk tudni tartani, ezt türelemmel viseljük mindannyian – ha négyszer kell cipőt pucolni egy nap, azt meg fogjuk tenni, hatszor is –, ugyanakkor vagy egyenlő módon jut be mindenki az ország házába, vagy ne jusson be senki. Ahol tehát szükségszerű útvonalakat biztosítani, akkor az kérem szépen, hogy egyenlő normák szerint, ugyanúgy történjen, hogy ha a képviselőknek és mindenki másnak a Parlamentet el kell érnie, akkor azt egyenlő formában tehesse meg. Ez az egyik. Ez lehet a jelenlegi – mondjuk így – színvonalból való csökkentés, és lehet annak az emelése; ezt már önökre bízom, ez nem az én kompetenciám.

A másik kérdés az időarányos teljesítéshez és az előttünk álló munkálatok állásához kapcsolódik. Ahogy Wachsler Tamás mondta, eddig az árvíz mellett tényleg szerencsénk is volt az időjárással, és gyakorlatilag egészen november közepéig – néhány reggel kivételével – fagymentes időszakot tudhatunk magunk mögött. Ugyanakkor valóban nehezebb körülmények következnek, nemcsak a kivitelezők számára, hanem az épületet megközelítők és használók számára is; olyan fagyások lehetnek, korai hó, aztán majd később jelentősebb nagy hó hullhat le, amely nehezíteni fogja a bejutást, szűkíteni fogja a keresztmetszeteket. Kérem tehát, hogy különös tekintettel figyeljenek oda arra, hogy ezek a megnyíló útvonalak szélesebbek legyenek, biztonságosak legyenek, a közlekedést biztosítsák, úgy a metrókijárat és a különböző belvárosi helyszínek között – tehát az utcákon, az ideiglenes járdákon –, mint a munkaterületen belül a Parlament elérését szolgáló útvonalakon. Ez a vagyonbiztonság és az életbiztonság szempontjából is kardinális kérdés lesz, és nagyon fontos, hogy ezeket minél hamarabb visszaadják a közönségnek, hogy a közlekedés ezekben a nehéz, hideg időjárással terhelt napokban is biztonságosan folyjon. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Menczer képviselő asszonynak adom meg a szót.

MENCZER ERZSÉBET (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nem vitába szállva, csak a saját tapasztalataimat mondva szeretném egy picit megcáfolni Pálffy képviselőtársamat. Aki innen, a XVII-es kapu felől közelíti meg a Parlamentet, ugyanazon az útvonalon közlekedik, mint a turisták, ők ugyanazon a gumiszőnyegen mennek be, úgyhogy e tekintetben én azt gondolom, hogy a turisták nincsenek diszkriminálva, ugyanúgy jutnak be a Parlamentbe, mint mi.

Nekem a Kossuth tér felőli térköburkolattal kapcsolatosan van kérdésem. Ha a Kossuth tér felől jönnek be a képviselők, ott már jó nagy rész le van burkolva. Mi, nők ott botorkálunk a magas sarkú cipőben – nem egy egyszerű dolog ott a térkövek között úgy átmenni, hogy ne törjük ki a nyakunkat vagy a cipőnk sarkát –, de ha véletlenül lapos talpú cipőben megyünk, nagyon sokszor tapasztalom a magam és férfi képviselőtársaim esetében is, illetve a férfiak is többen panaszkodnak, hogy nem sík ez a térköburkolat, hanem bizony az éles sarkai időnként kiállnak. Ha valaki nem terepjáró cipőben közlekedik, akkor bizony a talpa elég keményen megérzi azt a kősarkot, amire véletlenül rálép. Ezzel lehet-e még valamit

tenni, tehát lehet-e korrigálni, vagy ez csak ideiglenesen van most oda letéve, és felszedik a végén? Nekem ez lenne a kérdésem.

Hegedűs képviselő asszony hozzászólására reagálva: valóban a '45 előtti állapotot szeretné a kivitelező helyreállítani a téren, valóban akkor még az '56-os láng nem állt ott, hiszen azok a történelmi események akkor még nem voltak. Wachsler Tamás ott volt közel egy évvel ezelőtt a Szabadságharcosokért Közalapítvány kuratóriumi ülésén, ahol kurátorként részt vettem én is, ahol teljes körűen bemutatták az '56-os szervezeteknek, politikai üldözött szervezetek képviselőinek, hogy hogyan lesz átalakítva a tér. Nagyon komoly konszenzus alakult ki ott azzal kapcsolatban, hogy azt a történelmi örökséget és emlékhelyet, amelyet most ott ki fognak alakítani, méltóképpen alakítsák ki, tehát nem igaz, hogy az '56-os emlékmű nem kap méltó helyet a Kossuth téren. Mi mindannyian abban egyeztünk meg – és ebben Wachsler is meg tud engem erősíteni –, hogy amit ők javasoltak, azt mi mindannyian támogattuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Novák képviselő úrnak adom meg a szót.

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Ha már itt reagálunk a korábban elhangzottakra is, akkor egyrészt én is üdvözölni tudom, illetve én üdvözölöm Pálffy István képviselőtársam gondolatait. A törvények előtti egyenlőség az alaptörvényben is benne van, de azért ha józanul végiggondolja ezt, akkor láthatja, hogy eddig is voltak különbségek, mondjuk ha a mentelmi jogra gondolunk, sajnos. Én nagyon örülnék, ha ennél lényegesebb kérdésekben tennének egyenlőségjelet, illetve ami szerintem a legsérelmesebb, hogy nem abban vannak itt kirekesztve látogatók, hogy gumiszőnyegen kell bejönniük vagy poros úton, hanem abban, hogy belépődíjat kell fizetniük. Azt gondolom, hogy a korábbi szocialista házvezetés sem süllyedt odáig, hogy a magyar látogatóktól belépődíjat szedjen a Szent Korona megtekintéséért. Ráadásul most már képviselőként a saját választópolgárainkat a saját választókerületünkből vagy területünkről sem tudjuk behozni...

ELNÖK: Nincs is választókerülete.

NOVÁK ELŐD (Jobbik): ... ahol mondjuk korábban indultunk választáson, vagy szerte az országban...

ELNÖK: Listás, képviselő úr; nincsen választókerület.

NOVÁK ELŐD (Jobbik): ... mondjuk országos listás képviselőként, azt gondolom. Aztán az egész országra van nekünk felelősségünk és képviseleti kötelezettségünk, és ehhez képest nem tudjuk őket még egy körbevezetésre sem beléptetni, hiszen díjat kell ezért fizetnünk. Azt gondolom, hogy ez nem helyes.

Másrészt persze van néhány kivételes alkalom, mint mondjuk a „Kulturális örökség napjai”. Nagyon korlátozott létszámban lehetett exkluzív betekintéseket nyerni ide a különböző részekhez, akár itt a felújítás alatt lévő Kossuth tér részeihez; én magam is beneveztem, és például volt alkalmam megtekinteni azt a déli szellőzőjáratot, ahova száműzni kívánják a jelenleg felszínen található 1956-os emlékműveket. Volt alkalmam ezt az óvóhelyet bejárni, hiszen mondjuk ki, hogy ez egy óvóhely, a mai napig kint vannak még ezek a feliratok. Még ha jogilag ma már nem is minősül hivatalos óvóhelynek, de gyakorlatilag kinézetében és történelmi múltjában – és egyébként semmi nem változott a mai napig – ezek óvóhelyek, ahonnan tulajdonképpen nyílik ez a szellőzőjárat. Én azt gondolom, hogy ez egy méltatlan hely; volt alkalmam ezt bejárni. Ezt az apropót mondani, hogy a

világháború előtti arculatot kívánják visszaállítani, nem tartom elfogadhatónak, hiszen azóta történt, hogy mást ne mondjak, mondjuk egy 1956-os, közel ezer halálos áldozatot követelő sortűz, aminek jelenleg van egy emlékműve. Ezt a föld alá száműzni, miként – nem tudom – az örökmécsest is?! Egy pincében, egy óvóhelyen fog égni a jelenleg a szabad ég alatt lángoló örökmécsest?! Én azt gondolom, hogy ez így méltatlan.

Ha már valóban volt lehetőség átépítésre menet közben, és én ismét arra buzdítom önöket, ahogy a legutóbbi bizottsági meghallgatás során is, hogy lehet, hogy találunk olyan '56-os szervezetet, amelyik erre rábólint, de biztos, hogy találunk olyat is, és vagyok kapcsolatban olyan '56-os szervezettel, amelyiknek ez viszont nem tetszik, és azóta már sokakkal konzultáltunk.

Másrészről a fák kivágásával kapcsolatban elég nagy társadalmi felháborodás volt. Még Szabó Máté ombudsman is kijelentette, hogy több jogsértés és visszaadás történt a Kossuth téri fák kivágásával kapcsolatban, sőt a fák pótlásával kapcsolatban is kiderült, hogy a pótlási kötelezettségnek talán kevesebb mint harmada az, amit egyáltalán az V. kerületben tudnak elhelyezni, és a nagy része Csepelre került vagy kerül. Nem tudom, hogy hol tart ez a lépés, mindenesetre az az indoklás, amit akkor láttunk, hogy életveszélyesek voltak bizonyos fák, akkor ezt már korábban is meg kellett volna tenni. Vagy ki volt az, aki itt életveszélybe sodorta a különböző turistákat, képviselőket vagy akár közjogi méltóságokat, hogy itt életveszélyes fák voltak a Kossuth téren? Ki ennek a felelőse, hogy eddig ezek nem történtek meg? Én azt gondolom, hogy ez csak egy kifogás, valójában arról van szó, azt gondolom, hogy ezeket a rombolásokat is mindenáron végre akarták hajtani. Szerintem túlzásba estek. Tényleg szívbemarkoló volt látni azoknak a hatalmas, laikus szemmel nézve egészséges fáknak a kivágását, miként szívbemarkoló volt itt néhány hónapja egy szerencsétlen megbolondult mókust is látnom rohangálni a betonmaradványok közepette, teljesen hazátlanul tulajdonképpen, nem találva helyét. Azt gondolom tehát, hogy itt valóban akadnak hiányosságok, akár a pótlással kapcsolatban is.

Azt gondolom, hogy az, hogy a választásokig feltétlenül be akarják fejezni ezt a presztízsberruházást, jár olyan áldozatokkal, hogy például nincs ütemezés. Persze, hogy a legkényelmesebb a kivitelezőnek az egész teret lezárni gyakorlatilag, és egyszerre mindenhol dolgozni, de azért normális esetben ennek úgy kellene működnie, hogy területről területre vándorolnak, még ha az akár egy kicsit tovább is tart. De az, hogy ebből ugyanúgy presztízskérdést csinálnak, mint a metróberruházásból, hogy a választásokig meg kell valósulnia, ez szerintem nem helyes, tehát a szakmai szempontokat nem lehetne alárendelni a választások időpontjának.

Másrészt ezzel kapcsolatban várnánk is választ, hogy pontosan mikorra készül el – azt gondolom, hogy ezt elnök úr is megfogalmazta –, már csak azért is, mert lehet, hogy ebből megint megtudunk valamit, mondjuk, hogy mikor lesznek a választások, hiszen azt tudjuk, hogy ilyen parlamenti elszólásokból kell figyelniük...

ELNÖK: Csak egy választás lesz, egyfordulós; nem „választások”, hanem választás.

NOVÁK ELŐD (Jobbik): ... és innen tudunk információkhoz jutni. Ezért is érdekel, hogy mikor lesznek szerte az országban a választások, vagy ha úgy tetszik, egy országos választás, de lehet, hogy egyszerre kettő, hiszen európai parlamenti választások is lesznek; ezt a közbeszóló L. Simon Lászlónak válaszolom.

Végül szeretném felhívni a figyelmet, hogy ha már a Kossuth térről kitekintve egészen az alsó rakpartig, sőt tulajdonképpen egészen a Dunába is befolyik ez a térrekonstrukció, akkor indokolt lenne, és örültem volna, ha hallottam volna néhány buzdító szót a Szabadság téri szovjet emlékmű eltávolítását követelők felé, hiszen a Kossuth térre is árnyékot vet ez az egyébként tiltott önkényuralmi emlékmű. Most képzeljék el, ha hasonló pompával egy

horogkereszt lenne ott felállítva! Ahhoz mit szólnának, mondjuk önök, akik az egyéb kommunista önkényuralmi jelképet sajnos nem teszik itt szóvá, és leszavazzák az erre irányuló eltávolítási javaslatunkat is? Azt gondolom tehát, hogy indokolt volna a nemzetünk szuverenitását legjobban kifejező épület, a Parlament épületére is árnyékot vető önkényuralmi jelképet eltávolítani egy szomszédos térről.

Végül: a Kossuth téren azért talán a legfontosabb maga az épület. Ezzel kapcsolatban érdekelne, hogy itt a látogatóközpont és a mélygarázs összeköttetése hogyan valósul meg. Ezzel kapcsolatban szeretnék bővebb információkhoz jutni. Kezdetben is üdvözlöttük a látogatóközpont és az országgyűlési múzeum létrejöttét, hiszen jelenleg egy ilyen tényérnyi emléktábla őrzi az emléket az Országgyűlés múzeumának a Honvédelmi bizottság terme mellett, amiből azért a sorok között kiderül, hogy a szocializmus évtizedeinek kezdetén gyakorlatilag széthordták, szétlopkodták a gyűjteményt. Mennyire sikerült ennek a gyűjteménynek az állagát is akár visszaszerezni, vagy feltölteni itt újabb relikviákkal, vagy hogy hogyan áll? Remélem, hogy nem csak ilyen különböző katalógusokat fogunk ebben a múzeumban megtalálni, hanem értékesebb anyagokat is. Ezzel kapcsolatban is lenne kérdésem.

Végül: a Házbizottság múlt heti ülésén értesültünk arról, hogy átépítik az Országgyűlés létszámának csökkentéséhez igazodva a képviselők üléstermét is. Ezzel kapcsolatban kértünk egy fényképet a házvezetéstől. Ezt most itt nem láthattuk, én a Facebook-oldalamon közöltem ezt a fényképet, amiből láthatjuk, hogy itt csökkentik az ülőhelyek számát a jelenlegi ülésteremben, és a jövő év első hónapjaiban, tehát a ciklus utolsó hónapjaiban a felsőházba költözik át az Országgyűlés erre az átmeneti időszakra.

Ezzel kapcsolatban lenne kérdésem és kérésem is a jelenlévőkhöz, akár Bakos Emil főigazgató-helyettes úrhoz. Ezt az Országgyűlést, a parlamentet tulajdonképpen a történelmi Magyarországra méretezték, annak egyik legszimbolikusabb kifejeződése akár az üléstermi férőhelyek száma is. Az, hogy jelenleg – Trianon óta – kisebb az országunk, és ezért kisebbnek kell lennie az Országgyűlésnek, helyes, azonban nem hiszem, hogy az indokolható és elfogadható, hogy ezeket a padosorokat, tulajdonképpen véglegesen, ilyen létszámában is csökkentjük. Ha még mondjuk a használt ülésteremben ez elfogadható is, azonban azt gondolom és azt kérem – és erről még nincs információ, tehát kérdezem is –, hogy a felsőházban megoldható-e, hogy őrizzék a kor emléket, tehát hogy ennyiben ne legyen tükörképe a jövőbeni ülésteremnek a felsőházi terem, sok esetben egyébként nagyobb létszámra is lehetőséget biztosítandó. Érdemes tehát megőrizni ezt a létszámot, már csak azért is, mert nem tudjuk, mit hoz a jövő. A történelem is produkált meglepő fordulatokat. Nyilvánvalóan nem mondhatunk le végleg és hazaáruló módon – mondjuk az ukrán-magyar alapszerződéshez hasonlóan –, örök időkre esetlegesen az elcsatolt területekről, hiszen voltak már olyan történelmi fordulópontok, amikre senki nem számított, és lehetnek ilyenek a jövőben is; most nem feltétlenül egy harmadik bécsi döntésre gondolok, de ki tudja. Azt kérném tehát, hogy ha lehet, őrizzük meg ezt az arculatot.

Végül: nagyon örülnék, ha az Európai Unió zászlaja – a magyarországi törvényi szabályozásnak megfelelően is – végre egyszer s mindenkorra lekerülne mind az Országgyűlés épületéről, mind az ülésteremből, tehát a nemzetünk szuverenitását legjobban kifejező egyik helyiségből, a parlamenti ülésteremből ki kellene kerülnie az Európai Unió zászlajának. Erre egyébként a hatályos jogi szabályozás is azt mondja, hogy „kivéve a parlament intézményeit”, amikor rendelkezik a jogszabály az Európai Unió zászlajának kitételéről, tehát sem uniós kötelezettségünk nincs, de még a hazai, egyébként azt mondom, hogy meglehetősen szolgálalkú szabályozás is kimondta törvényben, hogy bár a közintézményeken ki kell függeszteni az Unió zászlaját, de kivéve a Magyar Országgyűlés épületét. Ha tehát már itt, nem véletlenül, a jogalkotó is kivételt fogalmazott meg, ugyan nem tiltja – persze azért ide még nem jutott el egy jogi szabályozás –, de legalább, nem véletlenül,

kivételt fogalmaz meg, akkor lássuk már, hogy mi volt a jogalkotó elvárása és szándéka. Ennek megfelelően javaslok mind az ülésteremből, mind a Parlament homlokzatáról egyszer s mindenkorra és nem csak átmeneti jelleggel bevonni az Európai Unió zászlaját. Ha mind a szovjet emlékmű és az azon lévő önkényuralmi jelképek, mind az Európai Unió zászlaja lekerül, akkor már talán valóban méltó lesz a tér – mint a nemzet főtere – nemzetünk szuverenitását is kifejezni. Azt kérem tehát, hogy ezeket fontolják meg, különös tekintettel az '56-os emlékművek felszíni megjelenítésére, nem pedig valamiféle óvóhelybe vagy szellőzőjáratba való száműzésére, hiszen tudomást kell vennünk arról, hogy nagyon komoly történelmi pillanatok voltak itt mondjuk 1956-ban. Köszönöm a lehetőséget.

ELNÖK: Gulyás képviselő úrnak adom meg a szót.

GULYÁS DÉNES (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Igyekszem rövid lenni, és a lényegre szorítkozni, amit úgy érzek, hogy fontos. Én úgy érzem, hogy ez a beruházás, ami most itt történik... Végül is minden beruházásról, ha akarom, ami egy kormányciklus alatt történik, elmondható, hogy ez presztízsb beruházás; én nem hiszem, hogy ez az. A második ciklusomat töltöm a parlamentben, és bizony eléggé siralmas állapotban volt a Parlament környéke, és éppen ideje volt, hogy ez a munka elkezdődjön, és be is fejeződjön a következő parlament munkába lépéséig. Én úgy látom ezt, mint egy olyan ember, aki ugyan sokkal kisebb volumenben, de mégiscsak néhányszor építkezett az életében, és nagyjából tudja, hogy mit jelent egy egyszerű ház felépítése, milyen bonyodalmakat jelent. Rendkívül imponáló, ahogy egy ilyen gigantikus méretű beruházás készül, és ahogy önök mondták, ha erre van valami biztosíték, hogy időre el is készül, ez külön öröm, annak ellenére, hogy ez az árvíz megnehezítette a dolgokat.

Aztán ami a szobrokat illeti, ez is nagyon fontos, hogy ezek a szobrok a helyükre kerülnek, és méltó állapotban kerülnek a helyükre. Keveset hallottunk a József Attila-szoborról. A tudomásom szerint méltóbb helyre kerülő József Attila-szobor közelebb kerül a Dunához, ha jól tudom. Erről még pár szót hallanánk, hogy pontosan hol lesz, és hogy felújításra szorul-e a szobor, vagy ebben az állapotban, ahogy eddig volt, kerül az új helyére? A másik kérdés pedig az, ami sokkal gyakorlatibb kérdés, hogy a 2-es villamos mikor indul, és megindul-e előbb, mint ahogy a beruházás befejeződik, vagy esetleg csak – mondjuk így, idézőjelben – az átadáskor.

Még egy apróság, ha már szóba került az is, hogy a KIM nyílászáróit kicserélik. Egy apró kérdés csak a Parlament belső területeiről. Bizonyára önök is jártak jó néhányszor a Parlamentben az alagsorban, tehát a földszint alatti részen. Az a kábelerdő és kábelrengeteg, ami ott van, az nem tudom, hogy örök életre így marad-e, vagy belefér-e valamiféle olyan rekonstrukció, ami eltünteti ezeket, és egy kicsit a Parlamenthez méltóbb állapotokat teremtsen az alagsorban is. Ennyit szerettem volna elmondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Hiller Istvánnak adom meg a szót.

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Uraim! Gyakorlati kérdések után én egy elvi kérdést szeretnék felvetni, még pontosabban elmondani, tudva és ismerve, hogy önök nem politikai döntéshozók, hanem egy politikai döntés kivitelezői. Tisza István szobráról akarok beszélni. Hallottuk a kivitelezést, hallottuk a határidőt. Éppen azért, mert azonban mi a Magyar Országgyűlés politikai döntéshozói vagyunk, és mert kulturális bizottságként véleményt kell tudnunk formálni, nem egyszerűen csak a kivitelezésről magáról, hanem a kivitelezés elvéről akarom elmondani a véleményemet, és megragadni az alkalmat, hogy erről ismét mód van beszélni.

Tisza Istvánt 1912. május 22-én választották a képviselőház elnökévé. Másnap – elnökségének első napján – azokat az embereket, akik a Parlament elé vonultak az általános választójogért, amelynek ő esküdt ellensége volt, a rendőrség szétverte. A tervezett és a volt szobortól néhány tíz méterre 6 ember halt meg, 200 ember sérült meg, 300 embert tartóztattak le. Ezek az emberek Tisza István miatt vonultak a Parlament elé, Tisza István elvei ellen tiltakozva és az általános választójogot akarva. Ezért halt meg ott hat magyar – egyébként munkás –, és több száz sérült meg. Önök ennek az embernek akarnak ismét szobrot állítani, ráadásul akkor akarják a szobrot visszaállítani, amikor éppen az első világháború kitörésének századik évfordulója lesz.

Második miniszterelnöksége idején ő vitte bele Magyarországot az első világháborúba. Ez volt az az év, ahogy az uralkodó – mármint hogy az Osztrák-Magyar Monarchia akkori uralkodója – elmondta: mire a levelek lehullnak, a katonák itthon lesznek. Tisza eredendően nem akarta a háborút, de a második miniszterelnöksége idején mégiscsak ő volt Magyarországnak az a miniszterelnöke, akinek miniszterelnöksége idején az ország belépett abba a világháborúba, amelynek kimenetelét és végeredményét mindannyian ismerjük és gyászoljuk. Önök ennek az embernek akarnak szobrot állítani. Tisza utálta a magyar progressziót és annak a képviselőit, és a magyar progresszió hasonlóképpen viszonyult Tiszához. Durván egy évszázad elteltével ez a viszony nem változott.

Mi sohasem fogjuk tisztelni Tisza Istvánt, és mindig ellenezni fogjuk a szoborállítást. Ha felállítják a szobrot, akkor sem fogjuk tisztelni Tisza István emlékét bármely, egyébként jogos történelmi emlékezet ellenére sem. Nincsen a magyar progresszió oldalán olyan, ami Tisza István emlékét megszépítené, szobrának újrafelállítását pedig helyeselné. Ezért, ha megengedik, én nem az előbb említett gyakorlati kérdésekről szólnék. Világos, hogy önöknek az a dolguk, hogy itt beszámoljanak arról, hogy melyik szobor melyik időpontra, mikor és hogyan készül el, de minthogy az Országgyűlés egy bizottságának, a kulturális bizottságnak az ülésén vannak, ezt a lehetőséget ismét megragadva szeretném kifejezni, hogy önök, mint akik felelősek ennek a projektnek a kivitelezéséért, tudják, hogy sem most, előtte, sem akkor, sem utána nem fogjuk elfogadni Tisza szobrát és Tisza emlékét. *(Novák Előd: Horn Gyula-szobor nem kellene az '56-os emlékmű helyére?)*

ELNÖK: Képviselő úr...!

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Az időpont pedig, hogy tudniillik pont száz évvel utána – világos, hogy nem erre volt időzítve, de ettől még ez az igazság –, azt gondolom, hogy súlyos megítélés alá fogja venni az egész tervet. Nem önök tehetnek róla, de önök csinálják, ezért ezt tudniuk kell. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Egy pillanatra átadnám az elnöklést Pálffy képviselő úrnak, hogy egy pár gondolatot elmondhassak. Köszönöm szépen.

(Az elnöklést Pálffy István, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Parancsoljon, elnök úr!

L. SIMON LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm. Nem belemenve történészi vitába, főleg nem vitatkozva Hiller Istvánnal, aki egyébként kiváló történész, azért csak arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy szerintem annyiban bonyolultabb ennél a probléma, mint ahogy azt az előbb miniszter úr kifejtette, és hogy egy olyan alapvető – mondjuk úgy – hibába csúszunk bele, ha ezt itt most ilyen részletességgel kezdjük el megvitatni, amibe a magyar politika már nem egyszer belecsúszott. Nevezetesen rendkívül komoly történészi, tudományos kérdéseket

emelünk be olyan módon a politikai diskurzusba, hogy egyfajta értékválasztásra kényszerítjük egymást.

Én csak azt szeretném jelezni, hogy szerintem történetileg is ennél összetettebb a probléma. Visszaülök a legutóbbi közös beszélgetésünkre, amely az egyetemen, a Gólyavárban történt múlt hét csütörtökön este, ahol négy parlamenti párt képviselőjében vitatkoztunk a Szent Koronáról, meglepő módon nagyon sok mindenben egyetértve. A szocialistákat Hiller képviselőtársam, miniszter úr képviselte, a Jobbikot Gaudi-Nagy Tamás képviselőtársunk, az LMP-t Schiffer András, a Fideszt pedig én személyesen. Ott egyébként mi a nyilvános beszélgetésen kívül Kossuthról is beszélgettünk. Nem tartozik a nyilvánosságra, hogy mit beszéltünk, mindenesetre egy árnyalt Kossuth-képet vázoltunk föl a magunk számára, és megállapítottuk miniszter úrral együtt, hogy a történelem furcsán bánik az ítéleteivel, és a történettudomány és a kollektív emlékezet is furcsán bánik az ítéleteivel, és könnyen kiszór olyan tartalmakat belőle, amelyek éppenséggel az általános, a közvélekedés által fölvezetett képhez nem igazodnak.

Most nem belemenve a mi magánbeszélgetésünk részleteibe, hiszen nem is lenne ildomos ezzel visszaélnem vagy élnem, csak azért hozom ezt is szóba, mert szerintem a Tisza megítélése is ennél sokkal bonyolultabb, és nem biztos, hogy ennek a vitának a lefolytatására itt, a Parlamentben mi, képviselők föl vagyunk készülve. Természetesen ezalól kivétel Hiller István, aki az egyetemen sokáig tanított történelmet magas színvonalon, de minthogy ő is politikus, és elég erős érdekorientációval rendelkezik, a történeti ítéleteiben bizonyos esetekben minél közelebb a mai korunkhoz, óhatatlanul beszüremkedik a társadalompolitikai és tulajdonképpen általános politikai ítélete is, és láthatólag vannak kérdések, amelyeket a mai értékrendi bázisunkról kiindulva akarunk megítélni, ami szerintem nem olyan egyszerű.

Mindösszesen csak az első világháborúba való belesodródásunkra szeretnék még egy mondat erejéig visszaütni, mert kardinális kérdésnek tartom azt, mint egyébként a Navracsics miniszter úr által vezetett Első Világháborús Centenárium Emlékbizottságnak a tagja is, hogy az első világháborúval kapcsolatosan folyamatos megemlékezések, tudományos konferenciák és kiállítások árnyalják azt a történeti narratívát, amely nagyon is félrecsúszott, és amely nemcsak idehaza csúszott félre, hanem Magyarország nemzetközi szerepét érintőlegesen is mind a mai napig súlyos, akár a diplomácia szintjén is érzékelhető hatásokkal bír. Ezért azt gondolom, hogy nekünk alapvető érdekünk, mondhatnám, hogy nemzetpolitikai érdekünk az, hogy egy négy évre húzódó konferenciasorozat, kiállítássorozat, megemlékezéssorozat keretében – ez a terve a kormánynak, hogy 2014-től 2018-ig folyamatosan történjék valami ebben a kérdésben – a narratívát próbáljuk újraírni, Magyarország szerepét újraértelmezni, abba a furcsa karanténba való kerülésünket újragondolni, vagy abból kikerülni, amibe az első világháború után kerültünk.

Ha innen nézzük Tisza szerepét, szerintem nem olyan egyértelmű, hogy Tiszát lehetne egy személyben felelőssé tenni a világháborúba sodródásért vagy a világháborúba lépésünkért. Ha csak arra gondolunk, hogy Tisza a sarajevói provokációt követően – fogalmazzunk úgy, hogy legalábbis óvatos volt a háborúba lépési szándékot tekintve – egyértelműen megfogalmazta az uralkodó számára, hogy szerinte Magyarországnak nem kellene ennek a provokációnak felülni, és megtámadni Szerbiát. Az uralkodó is egyértelművé tette számára azt, hogy abban az esetben, ha Németország a Monarchia mellé áll, akkor szerinte be kell lépni a háborúba, és a német császár egyértelmű közlését követően léptünk csak hadba, tehát ez nem Tisza, nem egy szuverén, független miniszterelnök egyszemélyi döntése volt, hanem egy nagyon bonyolult történeti konstellációról beszélünk.

Ezért azt mondom, hogy ez a vita, amit képviselőtársam itt kezdeményezett, egy lefolytatandó vita, erre jó alkalom most az első világháború századik évfordulója, de szerintem ezt ne itt tegyük meg most, a parlamenti bizottság keretei között. Azt gondolom, hogy maga a szoborrekonstrukció is újabb történeti vitákat generálhat, jogosan. Lehet arról

vitatkozni, hogy egyébként Tiszát mennyire és miben tekintjük, hogy egyáltalán pozitív figurájának tekintjük-e a magyar történelemnek és miért, milyen lépéseiért, milyen döntéseiért. Hosszasan vitatkozhatunk az első kormányzása idején megfogalmazott választási elvekkel kapcsolatos véleményéről, miképpen hosszasan vitatkozhatnánk arról is, hogy a Bethlen-korszak idején miért korlátozták a választójogot, és miért törölték el a titkos szavazást, és még egy sor dolgot vehetnénk fel, és hogy mennyiben volt szükségszerű mondjuk a történeti determináció, és mennyiben lehetett volna ezt elkerülni. Nagyon kérem azonban, hogy ezt most ne nyissuk meg, hanem maradjunk a Kossuth tér felújításánál. Akár arra is nyitottak vagyunk, hogy ebben a tárgykörben egy bizottság által szervezett parlamenti vitanapot is tartsunk, és ott miniszter úr történészként is elmondhatja a véleményét, ezt akár fel is ajánlom, hogy egy szakmai vitanapot szervezzünk annak kapcsán, hogy milyen szimbólumok jelennek meg a Kossuth téren, és ennek milyen történelmi és politikai következményei vannak. Most együtt örülünk annak, hogy van egy tér, amely csodálatosan megújul, van egy tér, amelyet birtokba vehetnek a képviselők, van egy tér, amely valóságosan és szimbolikusan is a nemzet fővárosának a főtere, azaz a nemzet főtere lesz, és ez a tér esztétikai kivitelét tekintve méltó lesz az épülethez, méltó lesz a fővárosunkhoz és méltó lesz nemzeti hagyományainkhoz. Legyünk arra büszkék – talán ezt nem veszik öndicséretnek, hiszen én voltam az országgyűlési határozati javaslat egyik benyújtója, amely alapján a Kossuth tér felújítása ma zajlik –, hogy mi, konzervatív országgyűlési képviselők és politikusok és ennek a konzervatív politikai erőnek az országgyűlési elnöke, Kövér László személyesen áll a Magyar Országgyűlés épülete előtti tér megújításának az élén. Azt hiszem tehát, hogy erre azért büszkék lehetünk, hogy hosszú évtizedek után ezt a teret végre úgy tesszük rendbe, hogy mindenki büszke lehet rá; az is, aki először kritizálta, kigúnyolta, méltatlan viták tárgyává tette. Nem akarom azonban ezzel elkenni a kérdést; azt gondolom, hogy legitim vita az, amit képviselőtársam kezdeményezett, ezt a vitát folytassuk le, de ne itt, ne most. Ha ez így elfogadható, azt akkor megköszönöm miniszter úrnak. *(Dr. Hiller István: Rendben.)* Köszönöm.

További hozzászólások? Visszaveszem az elnöklést.

ELNÖK: Igen, rendben. *(Novák Előd: Csak úgy?)*

(Az elnöklést L. Simon László, a bizottság elnöke veszi vissza.)

ELNÖK: A következő hozzászóló Németh Zoltán képviselőtársunk.

NÉMETH ZOLTÁN (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nagyon sok minden elhangzott már, és elnök úr intelmeinek megfelelően én nem szeretnék most erről a történelmi kérdésről beszélni, hanem inkább arról, hogy mégiscsak valóban egy történelmi tett, tehát egy történelmi lépés, hogy a nemzet főtere megújulhat, illetve a nemzet főtere méltó módon épül át ezekben a hónapokban. Azt sem szabad elfelejteni, hogy a nemzet fővárosának is büszkének kell lennie erre, hiszen ez a főtér ugyan a nemzet főtere, de egyben a nemzet fővárosának is az egyik legfontosabb köztere. Én abban bízom – és az előadás, illetve az eddig látottak kapcsán úgy gondolom, hogy ebben bízhatunk is –, hogy valóban méltó módon újul meg egyszer és épül át, nyer rekonstrukciót ez a főtér. Egyben persze a nemzet fővárosa lakóinak is meg kell köszönni azt a türelmet, amivel ezeket a megpróbáltatásokat viselik a budapestiek, illetve mindazok, akik ezt a teret használják nap mint nap vagy akár csak időnként.

Nyilván az természetes, és erről beszéltek a tisztelt képviselőtársak, hogy egy ilyen átalakítás, egy ilyen beruházás milyen kellemetlenségekkel jár. Azt gondolom azonban, hogy ha az a büszkeség, amelyet elnök úr említett, felül tud emelkedni ezeken a

megpróbáltatásokon, és feledtetni tudja azokat – és mindaz, ami itt létrejön –, akkor szerintem valóban büszkéek lehetünk arra, hogy éppen ebben az időszakban válik valóra ez a bizonyos történelmi lépés és ez a történelmi tett. Szerintem ez a legfontosabb, amit e tekintetben kijelenthetünk. Köszönöm szépen, és köszönöm szépen még egyszer mindenkinek a türelmet, és mindenkinek az áldozatos munkáját, aki ebben részt vett. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Pörzse képviselő úrnak adom meg a szót.

PÖRZSE SÁNDOR (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Még akkor jelentkeztem, amikor Hiller István megfogalmazta a véleményét, úgyhogy most egy kicsit úgy tűnik, mintha visszalőnék, de ezt nem tudom magamban tartani.

Tisza megítélése az én véleményem szerint teljesen egyértelmű: ha valaki megérdemel szobrot Magyarországon, az többek között Tisza István. Tisza Istvánból a kommunista történelemszemlélet csinált démont, és egyébként pontosan azok az emberek gyakoroltak rajta terrort, és végezték ki a saját nappalijában, akiknek – lehet azt mondani – az utódpártjából nőtt ki az MSZP, úgyhogy igazán nem csodálkozom azon, hogy Tisza Istvánhoz Hiller István ilyen módon szól hozzá, még akkor is, ha ő történész. Egy kicsit furcsának tartom, hogy szobrot állítanak Horn Gyulának, aki pufajkás volt, és az '56-os szerepe a mai napig nem tisztázott. Úgy látszik, ez nem bántja Hiller képviselő úr erkölcsi érzékét; őt pont Tisza István bántja. Ráadásul, ha jól emlékszem, és nem csal az emlékezetem, pontosan akkor volt miniszter, amikor – példátlan módon – a magyar forradalom és szabadságharc 50. évfordulóján az őáltala is képviselt hatalom agyba-főbe verte az embereket, a szemüket lőtte ki, véresre verte magyar állampolgárok ezreit Budapest utcáin, bevitték őket a Magyar Rádió épületébe, ahol térdeltették őket, úgy, hogy a lányok közül többen még be is vizeltek, összebilincselve. Such György tudna erről bővebben mesélni. *(Novák Előd: Halljuk!)* Egyszerűen elképesztőnek tartom, hogy veszi a bátorságot magának, és egy kommunista utódpárt volt minisztere pont Tisza Istvánt veszi a szájára. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Éppen ezt akartam elkerülni, hogy ebbe a vitába belecsússzunk; ezért szólaltam fel az előbb, azzal együtt, hogy a 2006. október 23-ai rendőri fellépést a lehető legmélyebben elítélem, és a hatalom, illetve az akkori kormánypárt felelősségét nem egyszer kifejtettem magam is, csak éppen ezt a vitát akartam most itt elkerülni. *(Pörzse Sándor: Nem én hoztam fel.)* Tudom, de azért próbáltam hozzászólni, hogy ne reagáljunk rá, és ne kezdjünk el egy olyan vitát, amit egyébként itt nem lehet lefolytatni, és ne menjünk bele egy olyan csatába, amit se elveszíteni, se megnyerni nem lehet, mert e falak között értelmetlen. Mindent a maga helyén és a maga módján kell kezelni, még akkor is, ha Pörzse Sándornak igaza van, nem ő hozta fel, de azt gondolom, hogy... Mindegy, hagyjuk.

Még egy képviselőtársunk jelentkezett. Gyimesi képviselőtársamnak adom meg a szót.

DR. GYIMESI ENDRE (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisza-ügyben teljesen egyetértek L. Simon László elnök úrral; úgy gondolom, hogy nem a kulturális bizottságban tudjuk a kétféle szemlélet, kétféle világnézet különbségeit megvitatni és eltüntetni. Hiller István ugyanúgy tudja, mint mi valamennyien, hogy a rendszerváltás után több szakmai vita is volt ezen a területen, és a történészek dolga az, hogy helyre tegyék az elmulasztottakat. Számomra az már egy pozitívum, hogy most nyilatkozott, hogy bár ő ezt nem tudja elfogadni és a pártja sem, de bármely jogos történelmi emlékezet viszont van, tehát én úgy gondolom, hogy most nekünk más a teendőnk. *(Novák Előd és Pörzse Sándor elhagyja az üléstermet.)*

Bizony, zavarban voltam, amikor Novák Előd beszélt, hiszen beszélt ő Szabadság térről, rombolásról, belépődíjakról, elcsatolt területekről, csak arról nem beszélt, ami a kulturális bizottságnak valahol a dolga. Azt hiszem, hogy egyértelműen el kell itt mondanunk,

hogy ha rendelkezünk a világ legszebb Parlamentjével, akkor alapvető kötelességünk az, hogy ezt egy nagyon szép és méltó környezetbe ültessük bele. Nemcsak gratulálok az itt ülőknek, hanem akár mondhatom is, hogy irigykedünk, hiszen olyan rangos feladatot kaptak, ami egy ember életében egyszer adódik, és úgy látom, hogy ezt nagy felelősségérzettel hajtják végre, és őszintén hiszem, hogy ez valamennyiünk öröme fog megvalósulni. Hogy mikor? Ha ezt most szeptemberre tettük volna, akkor biztos az a vád ért volna bennünket, hogy igen, mert akkor lesznek az önkormányzati választások. Azt tudom mondani, hogy végre 24 év után meg kellett történnie a tér megújulásának, és én, mint a kulturális bizottság tagja, büszke vagyok arra, hogy a kulturális szempontok messzemenően érvényesülnek itt a felújítás kapcsán. Parlamenti múzeum fog létrejönni, ami eddig nem volt, és ott azt hiszem, méltó módon be tudjuk mutatni az értékeinket nemcsak a magyar, hanem a nemzetközi közvélemény, illetve a nemzetközi látogatók számára is. Elkészül az Andrassy-szobor, a Tisza-szobor, a Kossuth-szobor rekonstrukciója, a Rákóczi-szobor rekonstrukciója, kőtár készül, 56-os emlékhely készül és a látogatók számára olyan központ, olyan tér, amely XXI. századi módon tudja fogadni a Parlamentet megtekinteni szándékozókat, azokat, akik kíváncsiak az értékeinkre és kíváncsiak a Szent Koronánkra is. Azt gondolom, hogy méltánytalan ilyenkor rombolásról beszélni, méltánytalan belépődíjakról beszélni. Jogos a növényzettel és a fákkal kapcsolatos kritika, de ezt tegyük át egy évvel későbbre, ugyanis a természet is így fogja adni, amikor majd látszik az, hogy mi lesz a végeredménye a munkának, és én azt hiszem, hogy mindenki vissza fogja vonni azt, hogy itt bárki is rombolni akar; építkezni akarunk, és az építkezésnek vannak átmeneti nehézségei.

Örülök neki, kérdezni akartam jómagam is a József Attila-szobor ügyét, de ezt megtette Gulyás képviselőtársam. Őszinte öröömre szolgál, hogy olyan nem kerül el, amely valamilyen módon elveszne a jövő nemzedékek számára. Még azokat az alkotásokat is megőrzi a társadalom, amelynek a jövőt illetően, úgy érezzük, hogy nem a Kossuth téren van a helye. Én a magam részéről gratulálok, és várom azt, hogy a tér nemcsak a maga szűk voltában, hanem azzal a tágabb környezettel együtt – gondolok a KIM épületére, a metró épületére, a szemben lévő Kúria épületére – valóban olyan módon fogadja majd a látogatókat, amelyre büszke lesz minden magyarországi. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! További jelentkezőt nem látok. A vitát lezárom. Megadom a szót főigazgató úrnak, illetve programigazgató úrnak; majd eldöntik, mire milyen sorrendben válaszolnak. Kérem, hogy akkor a felvetett kérdésekre, problémákra szíveskedjenek reagálni!

Such György (Országgyűlés Hivatala) válaszadása

SUCH GYÖRGY főigazgató (Országgyűlés Hivatala): Elkezdem én, és utána a részletek ügyében Wachsler Tamás még ki fog egészíteni. Először is mindenkitől elnézést kérek, ha esetleg nem hangzott volna el: a tér átadásának határideje 2014. március 14-e. Ez anno, amikor a generálkivitelezővel megkötöttük a szerződést, sajtónyilvánosságot kapott.

Arra a felvetésre, hogy más ütemezés jobb lett volna, tehát hogy szakaszonként zártuk volna le a teret: ezt a véleményt tudomásul vesszük, de más döntés született. Azt gondolom, egyébként szakmailag az lett volna a jó – ha egyáltalán értelmezhető ez a felvetés –, hogy az egész tér le van zárva, és a hivatal és a parlament is máshol folytatja a tevékenységét, mert akkor még gyorsabban lehetett volna ezt lebonyolítani.

Értem Pálffy képviselő úr felvetését vagy a felvetés jelképeességét arra vonatkozóan, hogy ugyanolyan körülményeket biztosítsunk a turistáknak, mint a képviselőknek, illetve a házban dolgozóknak. Eerre részben törekszünk, részben a dolog természetéből adódóan ez nem teljesen lehetséges, tekintettel arra, hogy a turisták kötött útvonalon közlekednek, míg a képviselők, illetve a hivatali dolgozók más-más bejáratot használnak, és sokkal szabadabban

tudják megközelíteni a különféle bejáratokat, de igyekszünk erre továbbra is jobban odafigyelni. Ebben a jó hír az, hogy körülbelül egy hét múlva az Alkotmány utca torkolatából már a lefektetett új kőburkolaton keresztül fog bejönni a teherforgalom, a képviselői, illetve irodai forgalom is és a turistaforgalom is, azért, mert az északi oldalon következik a térburkolás.

Nem tartozik ide, úgyhogy csak röviden válaszolok rá, meg a kérdésfeltevőt sem látom a teremben: magyar állampolgárnak csak akkor kell fizetnie, ha ideáll a térre, és abban a pillanatban szeretne bejönni, amikor idejön. Egyébként a képviselők révén, választókerületi csoport tagjaként bármely magyar állampolgár ingyenesen tudja megnézni az Országházat, illetve a koronát, illetve a közoktatásban részt vevő diákok szintén ingyenesen, még az utazás tekintetében is ingyenes utazással tudják megnézni az Országházat.

A Múzeum, az '56-os sortűz áldozatai emlékpont ügyében azt tudom mondani, hogy az a döntés született, hogy a déli szellőzőalagútban legyen ez az emlékpont. Egyébként a téren jelen pillanatban is van egy emlékhely, az FVM falán a golyónyomok, amelyek azt gondolom, hogy egy nagyon erős szimbolikus erővel bírnak. (*Novák Előd visszaérkezik az ülésterembe.*) Egyébként ez nem óvóhely volt, ahogy elhangzott, hanem szellőzőalagút; a felszínről lesz egyébként a térről megközelíthető mind a két kiállítóhely. Ezek tematikájának az összeállításában szorosan együttműködünk az '56-os szervezetekkel, és amennyiben a kulturális bizottság ezt támogatja, és napirendjére tűzi, akkor részletesebben be tudunk számolni mind a múzeum, mind pedig a másik két kiállítóhely koncepciójáról.

Ami a relikviákat illeti, nyilván más volt a múzeum funkciója a XX. század elején vagy a XIX. század végén és más most. Eleve is a tárgyi emlékek rendkívül csekélyek, de ezzel a parlamenti múzeummal az a célunk, hogy a fiatalabb, XXI. századi generációt tudjuk megszólítani, és ez általában a magyar rendi és népképviselői Országgyűlésnek a kvázi múzeuma lesz, felhasználva azokat a modern kori informatikai és prezentációs lehetőségeket, amelyek ma rendelkezésünkre állnak. Nemcsak székek, asztalok, kéziratok, szivartárcák és a többi lesz tehát bemutatva, hanem egy ennél tágabb tematika szerint, ahogy említettem.

Szintén nem tartozik a tárgyhoz, de az ülésterem felújítása kapcsán annyit hadd mondjak el, hogy a Felsőházi ülésterem férőhelyszámának csökkentése nem került szóba, tehát az úgy marad, ahogy most van.

Az EU-zászló szintén nem tartozik ide, de egyébként azt tudom mondani, hogy az Országház épületén nincs kint az EU-zászló.

A 2-es villamost valószínűleg nem tudjuk előbb átadni, már csak amiatt sem, mert a toronydaru a KIM tetőszerkezetének felújítása miatt a síneken áll jelen pillanatban, ebből kifolyólag nem valószínű, hogy sokkal korábban át tudjuk adni. Ez amiatt is nehézséget okoz, hogy ez tulajdonképpen az átadásig építési terület, és a baleseti felelősséget a kivitelező vállalja. Ebből kifolyólag kissé problémás lenne, hogy a tömegközlekedés átmenjen a téren, és járókelők kvázi az építési területen szálljanak föl és le.

A kábelerdő ügyében: ez egy adottság. Folyamatosan változnak az informatikai lehetőségek, illetve követelmények, és ezeket minden egyes alkalommal bevésni a falba extra beruházást, erőfeszítést és anyagi áldozatot igényelne. Amennyiben ez jelentős esztétikai problémát okozna, valamiféle álmennyezetes megoldással tudunk ezen segíteni. Azt hiszem, hogy röviden ennyi. Értelemszerűen azokban a típusú politikai vitákban, amik itt megkezdődtek, a hivatal értelemszerűen nem tud részt venni, ahogy azt Hiller István előre is bocsátotta.

Átadom még a szót Wachslér Tamásnak, ha még kimaradt olyan, ami fontosnak tűnik, és nem válaszoltam rá. (*Gulyás Dénes: És a József Attila-szobor?*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, főigazgató úr. A József Attila-szobor?

SUCH GYÖRGY főigazgató (Országgyűlés Hivatala): A József Attila-szobor, ahogy elhangzott – erről szintén sok vita volt a médiában –, jóval közelebb lesz a Dunához, tehát tulajdonképpen egy ilyen imitált lépcső kerül nagyjából a támfal magasságába, de egy olyan magasságba, hogy még az eddig mért legmagasabb árvíz esetén sem kerül József Attila lába se a vízbe. Egyébként ennél magasabb árvíz többé-kevésbé praktikus okok miatt Budapesten nem képzelhető el, mert valószínűleg a vízi védművek ilyen magas vagy ennél magasabb árvíznél már Budapest alatt vagy fölött – attól függ, hogy hogyan tekintjük –, tehát a folyás felsőbbi részében valószínűleg problémát okoznának, tehát ebben az értelemben ezt a szobor alkotója is elfogadta, és azt gondolom, hogy ez a kérdés nyugvópontra fog jutni.

Wachslar Tamás (Steindl Imre programiroda) válaszadása

WACHSLER TAMÁS (Steindl Imre programiroda): Köszönöm szépen. Csak két rövid kiegészítést szeretnék tenni. Az egyik az, hogy képviselő asszony jelezte, és mások is reagáltak arra, hogy vannak balesetveszélyes helyzetek a téren. Kifejezetten szeretném kérni, hogy ha bárki olyan jelenséget észlel – nyilván nem tudunk mindig, minden pillanatban mindenhol ott lenni –, ami balesetveszélyként fogható fel, akár az, hogy a burkolat olyan, akár az, hogy vasak állnak ki a földből, vagy valaki nem megfelelően vezeti a munkagépet, akkor haladéktalanul szóljon nekem, és azonnal fel fogunk lépni minden ilyen esettel szemben. Mindent elkövetünk, hogy ilyen helyzetek ne álljanak elő.

A másik tulajdonképpen az, hogy kétféle burkolat van, most nagyon leegyszerűsítve. Van olyan burkolat a téren, aminek síknak kell lennie. Ha a burkolat kész van, átvettük, fugázva van és így tovább, az sík is lesz. Vannak olyan burkolatok, amivel szemben az az elvárás, hogy ne legyen sík, mondjuk például azért, mert a villamossínt követi párhuzamosan, ahol kifejezetten az a cél, hogy ha valaki rálép, akkor érzékelje, hogy a villamossínen jár; azok pedig nem lesznek síkok akkor se, amikor befejeződik, de a ház minden bejárata tökéletesen sík burkolaton lesz megközelíthető, amikor elkészül.

Tima Zoltán (KÖZTI Zrt.) válaszadása

TIMA ZOLTÁN: Egyetlenegy dolog. Bár én nem vagyok kertészmérnök, de azt gondolom, hogy a növények kiválasztásánál olyan fokú gondossággal jártak el a kollégáim, hogy nagyon remélem, hogy nem történhet meg az, hogy mondjuk mérgező növény a térre kerüljön, de ennek mindenképpen utána fogunk nézni. A növények kiválasztásánál több szempont volt: egyrészt a hazai fajokat kerestünk, másrészt olyan növényzetet, ami mindig egységes és szép képet mutat a téren, bármilyen évszakra is legyen szó.

SUCH GYÖRGY főigazgató (Országgyűlés Hivatala): Még egy dolog. A fakivágás vagy fapótlás ügyében pedig azt tudom mondani, hogy a hivatal, illetve a programiroda mindent elkövet annak érdekében, hogy a fapótlásra az V. kerületben, illetve a környező kerületekben, mindenekelőtt a XIII. kerület déli részében kerüljön sor – folyamatos egyeztetést végzünk az érintett önkormányzatokkal –, és csak a többi fa kerül Csepelre. Ennyiben mindenképpen mi is azt gondoljuk, hogy az a helyes, hogy amennyi csak lehet az itt kivágott fák közül, a belvárosba kerüljön vissza, sajnos ugyanakkor nagyon kevés az olyan terület, ami a közműhelyzet miatt lehetővé teszi, hogy fákat ültessünk. Még egy szempontunk van, hogy magánterületre nem szeretnénk fát ültetni, úgyhogy ha ezeknek a követelményeknek megfelelő helyet találunk, azt mindet ki fogjuk használni.

ELNÖK: Köszönöm szépen főigazgató úr részletes válaszait és munkatársai kiegészítő válaszait is; azt gondolom, hogy egy kimerítő, minden részletre kiterjedő tájékoztatást kaptunk. Még egyszer gratulálok a bizottság nevében az önök által végzett munkához. Amennyiben főigazgató úr úgy látja, hogy még ebben a kormányzati ciklusban, az átadás előtt

van értelme egy prezentációnak, akkor szívesen látjuk önöket. Mi magunk ezt már nem fogjuk kezdeményezni, hiszen két, jelentős időmennyiséget is felhasználó beszámoló szerintem ebben a kérdésben elég, de ha bármiféle változás van, újabb fejlemény, előrelépés, váratlan dolog, és azt gondolják, hogy a nyilvánosságot a Kulturális és sajtóbizottságon keresztül érdemes ezekről tájékoztatni, akkor készséggel állunk rendelkezésükre. A hivatalnak, a programirodának és minden, a projektben részt vevő munkatársuknak jó munkát és sok sikert kívánunk! Köszönöm szépen, hogy megtiszteltek bennünket a jelenlétükkel. A napirendi pontot ezennel lezárom.

A Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről (2011. február – 2013. február) címmel benyújtott beszámoló (J/12618. szám)

A 2. napirendi pontunk: a Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről benyújtott J/12618. számú beszámoló általános vitája. Köszöntöm körünkben... Nem tudom, hogy helyettes államtitkár úr itt van-e. *(Paulik Antal: Még nincs, de elvileg érkezik.)* Köszöntöm Paulik Antal főosztályvezető urat, és várjuk körünkbe dr. Latorcai Csaba helyettes államtitkár urat. Megkérdezem, hogy kívánja-e az előttünk fekvő előterjesztést kiegészíteni. *(Paulik Antal: Röviden.)* Parancsoljon!

Paulik Antal (EMMI) szóbeli kiegészítése

PAULIK ANTAL (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A kormány a nemzetiségi törvény rendelkezései értelmében kétévenként az Országgyűlés elé terjeszti a nemzetiségek helyzetéről szóló beszámolóját, amely komplex módon áttekinti az eltelt két évet, olyan szempontból, hogy mely események, mely irányok változtak az elmúlt két évben, és melyek azok az események, amelyek meghatározzák a hazánkban élő nemzetiségek életét. Ez a beszámoló igyekszik minél komplexebb módon megtenni ezt az összefoglalást, igyekeztünk beszámolónkban az elmúlt két év nemzetiségpolitikai folyamatairól, az oktatásban, a kultúrában és a nemzetiségi önkormányzatiságban történekről beszámolni.

Nyilvánvaló, hogy az elmúlt két év legfontosabb eseményei egybecsengenek a magyar politikai közélet megújulásával, hiszen nemzetiségi szempontból is nagyon fontos volt az alaptörvény elfogadása, ezt követően megújultak a nemzetiségek életét alapvetően meghatározó jogszabályok: megszületett a nemzetiségi törvény, illetve a köznevelési és a különböző választójogi törvények megújulását is említhetném ezek között, illetve ezek végrehajtási utasításait.

Bízunk abban, hogy az egész jogszabályi környezet megújulása hozzájárul majd a jövőben ahhoz, hogy a választások során a korábbi ismert visszaélések lehetőségét szűkítettük, illetve mindenképpen szempont volt a jogszabályok megújítása során, hogy a nemzetiségi közélet finanszírozása is megújuljon, komolyabb támogatásban részesülhessenek azok a nemzetiségi önkormányzatok, amelyek valóban tevékenykednek, valóban a közösségük érdekében tesznek dolgokat, illetve áttekinthetőbb legyen a teljes támogatási rendszer.

Kiemelkedő eseménye volt az elmúlt két évnek, és ez részletesen benne van – bár csak részben érinti a 2011 és 2013 februárjai közötti időszakot –, a népszámlálás. A népszámlálásra 2011-ben került sor, de népszámlálási adatok nyilvánosságra kerülése 2013. március végére csúszott. Részletesen kibontja, elemzi a beszámoló, illetve tartalmazza az adatokat, csak annyit tennék ehhez hozzá, hogy a nemzetiségpolitika irányainak pozitívumát jelzi az, hogy a nemzetiséghez tartozást, illetve nemzetiségi identitást megvallók száma, aránya emelkedett. Nem tudom, mennyire közismert, hogy az ország lakosságának 6 százaléka jelezte, hogy valamilyen módon kötődik egy-egy nemzetiséghez. Ez a korábbinak a kétszeresét meghaladó

arány, tehát azt kell jeleznünk, hogy ez azért mégiscsak az elmúlt két évet, illetve a korábban megelőző időszakot is jellemzi.

Ami a bizottságot illeti, a kulturális támogatások helye, illetve odaítélésének módja az elmúlt két év során változott. Korábban a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium alatt működő Wekerle Sándor Alapkezelő nyújtotta közvetlenül a támogatásokat, illetve pályáztatta a támogatásokat, a 2012 májusát követő átszervezési időszakot követően ez az Emberi Erőforrások Minisztériumának az alapkezelőjéhez tartozik. Ez talán fontos szempont, amit a bizottságban érdemes megemlíteni. Tartalmazza a beszámoló az EMMI Kulturális Államtitkárságának anyagaiból összeállított tájékoztatót arról, hogy a nemzetiségek szellemi és tárgyi emlékei, örökségével kapcsolatos tevékenység hogyan alakult, a közművelődési és művészeti szakterület eredményeit tartalmazza. Ezek közül talán kiemelhető, hogy a magyarországi tájházak – ami szerintem Európában unikum rendszer – körülbelül negyede áll kapcsolatban a nemzetiséggel, tehát ez a nemzetiségek egészen nagyarányú aktivitása, illetve talán kiemelhető még a nemzetiségi színházak fejlődése, illetve azoknak az aktivitása, ami az elmúlt két év során meglehetősen növekedett.

Még egy szempont, ami itt a bizottságban említhető, hogy a nemzetiségek médiatámogatásai átkerültek. A nyomtatott sajtó támogatása korábban pályázati alapú volt, és most ez közvetlenül bekerült a nemzetiségi országos önkormányzatok támogatásába, amelyek részben a saját maguk, részben meg szerződések alapján megjelentetett nyomtatott sajtót ezekből finanszírozzák. A médiajogszabályok módosulása nyilvánvalóan érintette a nemzetiségeket is. Kiemelkedő az, ahogyan az MTVA szegedi gyártóbázisának a súlya megnövekedett a nemzetiségiműsor-készítésben és -szolgáltatásban.

A rádiós ügyekben pedig nem történt változás, ott az MR4 az, amely 12 órában 13 nyelven sugároz folyamatosan műsort.

Azt hiszem, hogy nagyjából ennyit szerettem volna kiegészítésként vagy felvezetőként elmondani. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, főosztályvezető úr. Megnyitom a vitát. Kérdezem képviselőtársaimat, ki kíván hozzászólni. Novák képviselő úr!

Kérdések, hozzászólások

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Köszönöm a szót. Ami ezt a 170 oldalas beszámolót illeti a nemzetiségek helyzetével kapcsolatban, ez nagyjából rendben is van. Egyedül talán csak azt tartom szükségesnek megállapítani, hogy a cigányság kérdéskörét jó volna, ha külön tudnánk vagy tudtuk volna tárgyalni, hiszen nemcsak, hogy jóval többen vannak, de jóval nagyobb problémák is övezik a cigányságot, ráadásul – és talán szakmailag ezért a legindokoltabb ezt külön tárgyalni – egészen speciális kezelést igényelne. Gondoljunk csak például arra, hogy míg egy átlagos nemzetiség, tulajdonképpen a tizenháromból tizenkettő nagyon örül annak, ha mondjuk nemzetiségi iskolát működtetnek, addig ha a cigánysággal kapcsolatban erről beszélünk, és mondjuk egy pozitív szegregációról egyébként – társítsuk hozzá rögtön ezt a szót, ahogy a pozitív diszkriminációnál is megteszik –, tehát pozitív kimenetele lehetne, valahogy ettől mégis irtóznak.

Én azt gondolom, hogy az a fájó egyébként ebből a jelentésből is, hogy mindig csak a felzárkóztatásról, mindig csak a jogokról beszélnek, a köteleességekről sajnos nem nagyon hallunk ezeknél az úgymond „eltérő kultúrájuknál”, ahogy szoktak fogalmazni a cigánysággal kapcsolatban hol gúnyosan, hol valaki meg komolyan gondolja. Mindenesetre én azt gondolom, hogy jó lenne, ha a cigányság problémájáról, mint sokkal fajsúlyosabb problémáról külön, érdemibben és hosszabban tudnánk beszélni, leválasztva a klasszikus nemzetiségek kérdésköréről, hiszen ahogy egy példát is hoztam, egészen más hozzáállást és megoldásokat igényel, és mások az igényeik is.

A plenáris vitában természetesen mi külön is fogjuk ezt választani, ha jól tudom, talán vezérszónoki rendben lesz ennek a tárgyalása, de az első szónokaink ezt mindenképp szét is fogják választani. Míg Szávay István képviselőtársam a klasszikus értelemben vett nemzetiségekről, addig Mirkóczy Ádám képviselőtársam pedig a cigányság kérdésköréről fog külön beszélni, mert szerintünk ezt valahogy külön kellett volna tárgyalni, és sajnálom, hogy ez nem jelenik meg kellőképpen ebben az anyagban sem.

ELNÖK: További hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* Nincs. Akkor a vitát le is zárom. Parancsoljon, főosztályvezető úr! Ha kíván reagálni, akkor megteheti.

Paulik Antal (EMMI) válasza

PAULIK ANTAL: Röviden reagálnék. Köszönöm szépen a szót újra. Csak jelezni szeretném, hogy amit képviselő úr a cigánysággal, illetve a cigányság nagyobb súllyal való szerepeltetésével kapcsolatban említett itt példaként, az oktatási intézmények romákkal kapcsolatos tevékenysége egyébként az oktatási bizottságban is felmerült, és ott is rámutattunk arra, hogy a köznevelési folyamatoknak ez azért töredéke. Ha tehát most abból indulok el, hogy nagyobb súllyal szeretné látni a képviselő úr a roma anyagot ebben a beszámolóban, most megnéztem, a romákról szóló anyag 23 oldal, és a második legnagyobb nemzetiségről, a németekről 3 oldalban beszélünk, tehát részletesen próbáltuk kifejezni azt, ami a nemzetiségi kulturális autonómiához tartozik. Az egyéb, a társadalmi felzárkózás pedig – egyébként az államtitkárságot is felzárkózási államtitkárságnak hívják – a társadalmi felzárkózás állapotáról szóló beszámoló, amely szerintem valamikor tavasszal készült el. Nem tudom, hogy ez volt-e ebben a bizottságban, de létező anyag, tehát éppen ezért nem ebben a beszámolóban, jelentésben térünk ki erre annyira részletesen. Köszönöm szépen.

Döntés általános vitára való alkalmasságról

ELNÖK: Köszönöm szépen, főosztályvezető úr. Szavazzunk! Aki az előttünk fekvő jelentést általános vitára alkalmasnak tartja, az kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ellene? *(Nincs jelentkező.)* Tartózkodik? *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 2 tartózkodással a jelentést általános vitára alkalmasnak tartotta. Köszönöm szépen a részvételét, főosztályvezető úr. A napirendi pontot lezárom.

Egyes törvényeknek az alaptörvény ötödik módosításával összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat (T/12912. szám)

A 3. napirendi pont: egyes törvényeknek az alaptörvény ötödik módosításával összefüggő módosításáról szóló, T/12912. számon benyújtott törvényjavaslat általános vitája.

Köszöntöm körünkben Gáva Krisztián helyettes államtitkár urat a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumból! Megkérdezem helyettes államtitkár urat, hogy kívánja-e szóban kiegészíteni az előttünk fekvő törvényjavaslatot.

DR. GÁVA KRISZTIÁN közjogi jogalkotásért felelős helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Van-e rá igény? Szívesen beszélek róla. Gondolom, a bizottság feladatköréhez tartozóan leginkább a politikai reklám szabályozásával kapcsolatos szabályok lehetnek érdekesek.

ELNÖK: Így van.

DR. GÁVA KRISZTIÁN közjogi jogalkotásért felelős helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Ha van kérdés, akkor szívesen belemegyek a részletekbe.

ELNÖK: Akkor ezennel megnyitom a vitát. *(Nincs jelentkező.)* Kérdés nincsen. Úgy nézem, hogy államtitkár urat fölöslegesen várakoztattuk eddig. Ezzel együtt is egy fontos törvénycsomagról van szó, azért is kértem, hogy a bizottság foglalkozzon ezzel a kérdéssel, de úgy nézem, hogy nincsen érdemi vitahelyzet vagy nincsen kérdés, úgyhogy akkor a vitát le is zárom, így nincs is mire reagálni. Államtitkár úr, köszönöm szépen, hogy megtisztelt bennünket.

Döntés általános vitára való alkalmasságról

Szavazzunk! Aki általános vitára alkalmasnak tartja a törvényjavaslatot, az kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Ellene? *(Nincs jelentkező.)* Tartózkodik? *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság 2 tartózkodással általános vitára alkalmasnak tartotta a törvényt. Köszönöm szépen. A napirendi pontot lezárom.

Egyebek

A 4. napirendi pont az „egyebek”. Képviselőtársaim, itt két indítványhoz kellene előadót állítanunk. Az egyik a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának 2012. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról szóló országgyűlési határozatjavaslat-tervezet, a másik pedig a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elektronikus hírközléssel összefüggő 2012. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról szóló országgyűlési határozatjavaslat-tervezet. Mind a kettőnél Menczer képviselő asszonyt javaslom bizottsági előadónak *(Jelzésre:)*, aki elfogadja azt. Van-e más javaslat? *(Nincs jelentkező.)*

Szavazás

Szavazzunk! Külön-külön kell szavaznunk. Aki az első országgyűlési határozatjavaslat-tervezetnél bizottsági előadóként támogatja Menczer képviselő asszonyt, az kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ellene? *(Nincs jelentkező.)* Tartózkodik? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság 1 tartózkodással – Novák képviselő úr nem szavazott – előadónak jelölte Menczer képviselő asszonyt.

A második országgyűlési határozatnál szintén szavazunk. Aki támogatja? *(Szavazás.)* Köszönöm. Ellene? *(Nincs jelentkező.)* Tartózkodik? *(Szavazás. – Novák Előd nem szavaz.)* Megállapítom, hogy a bizottság újfent 1 tartózkodással bizottsági előadónak Menczer képviselő asszonyt választotta meg. Köszönöm.

Megkérdezem, hogy van-e más hozzászólás az „egyebeknél”? *(Nincs jelentkező.)* Nincs. A bizottsági ülést berekesztem. Képviselőtársaimnak köszönöm szépen a részvételt, az aktív szereplést az 1. napirendi pontnál. A plenáris ülésre jó munkát kívánok mindnyájuknak!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 51 perc)

Pálffy István
a bizottság alelnöke

L. Simon László
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Várszegi Krisztina